

Боголюбська С. А. студентка
ОНУ ім. І. І. Мечникова
Керівник: старший викладач
Жмай О. В.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

На сучасному ринку праці все більше постає питання дослідження базових компетенцій менеджера, які реалізуються як в процесі життєдіяльності менеджера, так і під час його професійної діяльності.

Поняття «компетентність» (з латинської «competentia» — коло питань, в яких людина добре та володіє знаннями й досвідом) можна визначити як обізнаність, авторитетність та поінформованість. Це поняття передбачає наявність у людини високого рівня ініціативи, здатності організувати інших людей для досягнення поставлених цілей, готовність оцінювати й аналізувати наслідки своїх дій [1, с. 153]. Своєю чергою, компетентність менеджера — це ефективність та результативність дії управлінця щодо цілей та стратегій підприємства.

В джерелах виділяють такі компетентності менеджера [2; 3; 4]:

- Організаційно-стратегічна компетентність — здатність менеджера розробляти та виконувати перспективні плани розвитку підприємства. Відповідно до цього, повинні виконуватися основні функції менеджера: контроль, мотивація, аналіз тощо.

- Компетентність у сфері прийняття рішень — при дефіциті інформації та часу, приймати управлінські рішення та нести відповідальність за їх реалізацію й наслідки.

- Аналітична компетентність — уміння аналітично та вчасно знаходити та розв'язувати проблему у компанії; здатність делегувати.

- Адміністративна компетентність — ефективне виконання визначених правил у процесі виробництва.

- Комунікативна компетентність — здатність до групової роботи та врахування особливостей характеру кожної людини.

- Виробнича компетентність — це знання основ виробництва. Менеджер повинен знатися в праці своїх підлеглих та допомагати їм у розв'язанні проблем.

- Загальнокультурна компетентність — сформовані багатьма поколіннями якості, характерні для національних умов ведення господарської діяльності, які стосуються виробничої культури, культури спілкування, та корпоративної культури в цілому.

- Психологічна компетентність — наявність характеристик всебічно розвиненої людини, які формуються шляхом відповідної психологічної готовності до виконання обов'язків на посаді менеджера. Забезпечення цих характеристик менеджера можливе внаслідок вивчення психологічних наук.

По оцінках багатьох дослідників, найоб'єктивнішою є оцінка управлінської компетентності на підставі всебічного аналізу особистості за допомогою різноманітних інструментів, включаючи експертні методи. Більшість методів визначення компетентності базуються на оцінці досвіду (стажу роботи) і знань [5].

Найефективнішими за точністю і найменш «травматичними» для організації методами оцінки управлінців можна назвати [6]:

- Ассесмент-центр. Метод схожий на бізнес-тренінг (учасникам пропонуються ділові ігри та завдання), але його мета — надати рівні для всіх можливості проявити компетенцію в модельованих ділових ситуаціях.

- Методика «360 градусів». Систематичний збір інформації та оцінка менеджера з боку керівників, підлеглих, колег і клієнтів.

- Бізнес-інтерв'ю. Вивчення ділової біографії кандидата на відповідність поставленим завданням, що проводиться власне у формі інтерв'ю, яке включає вивчення методів і результатів діяльності, кейси, стресовий блок, мотиваційний блок і «бізнес-блок».

Таким чином, для компетентного менеджера особливого значення набуває здатність підвищити свою кваліфікацію шляхом постійного професійного вдосконалення та розвитку, адже в процесі праці йому доведеться постійно змінювати певні професійні функції, методи та позиції.

Список використаних джерел:

1. Минів Р. М., Батюк О. Я. Компетенція менеджера у професійній діяльності. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького. Т. 16, № 2(5). 2014. С. 151—157.
2. Жигір В. І. Деякі аспекти професійної компетентності менеджера. Наукові праці Донецького національного технічного університету. Випуск 10 (193). Донецьк: ДВНЗ «ДонНТУ», 2011. 252 с.
3. Пелешко Л. В. Формування професійної компетентності фахівців з менеджменту. Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. Випуск № 3. 2016. С. 97—102.
4. Жигір В. І. Особливості професійної компетентності менеджерів освіти. Молодь і ринок. Випуск №5 (76). 2011. С. 64—69.
5. Рач В. А., Бирюков О. В. Контекстно-личностное оценивание компетентности проектных менеджеров. Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля. № 3 (27). 2008 С. 67—81.
6. Коргова М. А., Салогуб А. М., Шхагумов М. Х. Оценка менеджеров организации с применением модели компетенций. Научно-практический журнал «Гуманизация образования». Випуск № 5. 2015. С. 89—95.